

Jaarverslag over het jaar 2025 van de Stichting Vrienden van de Kerk op de Kranenburg - Heiligenbeeldenmuseum

Inhoud

1.	INLEIDING	3
2.	ORGANISATIE	3
2.1.	Bestuur	3
2.2.	Beloningsbeleid.....	3
2.3.	Vrijwilligers	3
2.4.	Raad van Advies	4
3.	BEDRIJFSVOERING	4
3.1.	Exploitatie	4
3.2.	Afsluiting project Depotruimte.....	4
3.3.	Subsidie.....	5
3.4.	Verzekeringen	5
3.5.	Automatisering	5
3.6.	Veiligheid.....	5
4.	BEHEER VAN DE ANTONIUS VAN PADUAKERK	6
4.1.	Relatie tot de GK.....	6
4.2.	Stand van zaken voormalig klooster, pastorie en buitenomgeving	6
4.3.	Kerkorgel.....	6
5.	HEILIGENBEELDENMUSEUM	7
5.1.	Collectie	7

5.2.	Thematentoonstelling 2025.....	8
5.3.	Kerstgroepententoonstelling	9
5.4.	Educatie	9
5.5.	Bezoekersaantallen.....	9
5.6.	Tentoonstellingen in de komende jaren	10
6.	MEDIA EN PUBLIC RELATIONS.....	10
6.1.	Activiteiten	10
6.2.	Nieuwsbrieven.....	11
6.3.	Website en Social Media	11
6.4.	Mediacontacten	12
6.5.	Mediatour	12
6.6.	Toerisme	13
7.	SAMENWERKING	13
7.1.	Stichting Gelderse Kerken (GK)	13
7.2.	Erfgoed Gelderland	13
7.3.	Musea	14
7.4.	R.K. Instellingen/parochies	15
7.5.	Kranenburgs Belang	15
7.6.	Gemeente Bronckhorst.....	15
7.7.	Provincie Gelderland.....	15
7.8.	Klooster Kranenburg	16
7.9.	Stichting Achterhoek Toerisme	16
7.10.	VVV Vorden	16
7.11.	Scholen	16
7.12.	Overig	16
8.	BELEIDS- EN ACTIEPLAN 2023-2026	17
8.1.	Actiepunten uit het jaarplan 2025	17
8.2.	Toekomstvisie.....	17
9.	TENSLOTTE	18

1. INLEIDING

De op 4 september 1998 opgerichte Stichting Vrienden van de Kerk op de Kranenburg (VKK) heeft als doelstelling het bevorderen van de instandhouding van de Antonius van Paduakerk – de oudste nog bestaande kerk van de bouwheer Pierre Cuypers, tevens Rijksmonument - en de exploitatie hiervan in overeenstemming met de waardigheid en het gewijde karakter ervan. De Stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel Centraal Gelderland onder nummer 08078842, is tevens ingeschreven in het UBO-register en is door de Belastingdienst aangemerkt als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Als middel om dit doel te bereiken wordt sinds 2000 in dit kerkgebouw het Heiligenbeeldenmuseum geëxploiteerd.

Het Heiligenbeeldenmuseum staat sinds december 2008 als erkend museum geregistreerd in het Museumregister en is lid van de Nederlandse Museumvereniging en van de Coöperatie Erfgoed Gelderland.

2. ORGANISATIE

2.1. Bestuur

De samenstelling van het bestuur is in het jaar 2025 niet gewijzigd aangezien zowel Hedwig Keurentjes als Wim Nijenhuis weliswaar aftredend waren maar zich beide herkiesbaar hebben gesteld.

Het bestuur komt maandelijks bijeen in de Antonius van Paduakerk.

De diverse werkgroepen hebben via één van de bestuursleden, die als coördinator van die werkgroepen optreden een linking pin met het bestuur.

Het bestuur vergaderde afgelopen jaar 12 maal en twee keer met de Raad van Advies.

In het jaar 2025 is informatie verzameld over de gevolgen van de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen, die vóór 1 juli 2026 in o.a. statuten en reglementen moeten worden verwerkt.

2.2. Beloningsbeleid

De Stichting (bestuur en vrijwilligers) functioneert louter met behulp van niet betaalde krachten. Zij ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden, doch krijgen op verzoek slechts een vergoeding van gemaakte kosten.

2.3. Vrijwilligers

Per 31 december 2025 telt onze Stichting 75 vrijwilligers, die gezamenlijk alle voorkomende functies en taken uitvoeren. Al sinds de oprichting wordt al dit werk zonder één enkele beroepskracht en geheel belangeloos gedaan. Zij vormen samen de beste vrienden en steunpilaren van de Antonius van Paduakerk! In 2025 mochten wij 4 nieuwe vrijwilligers verwelkomen, terwijl 3 vrijwilligers (Paulien, Jurrian, Niels) hun taken op eigen verzoek hebben

neergelegd. Tenslotte hebben wij met het overlijden van Ben Mombarg in 2025 afscheid moeten nemen van de 4^e vrijwilliger.

Aan ziekte, overlijden en bijzondere gebeurtenissen bij vrijwilligers wordt gericht aandacht besteed. In 2025 overleden enkele oud-vrijwilligers die hun medewerking al eerder hadden beëindigd.

De traditionele vrijwilligersdag rondom Allerheiligen – altijd een jaarlijks hoogtepunt! - kon dit jaar weer doorgaan. De reisdoelen waren de Calixtuskerk en het 80-jarige oorlogsmuseum in Groenlo. Het geheel werd afgesloten met een stampottenbuffet bij 'de Duif' in Ruurlo.

2.4. Raad van Advies

De in 2012 ingestelde Raad van Advies heeft als taak om het bestuur en de vrijwilligers te voeden met trends, ideeën en ontwikkelingen vanuit diverse voor het museum relevante invalshoeken en ook als klankbord te fungeren voor het te voeren strategische en operationele beleid.

De Raad van Advies bestaat uit: drs. Pierre Cuypers, achterkleinzoon van de ontwerper en bouwer van de kerk en actief in cultuur en politiek, drs. Casper Staal, voormalig conservator van het Museum Catharijneconvent, drs. Pia Verhoeven, senior erfgoed specialist en voormalig directeur a.i. van de Stichting Kerkelijk Kunstbezit in Nederland, drs. Edwin van der Veldt, docent aan de Reinwardtacademie (Amsterdamse Hogeschool van de Kunsten) en mevrouw Charlotte Bonga-jkvr. Tulleken uit Vierakker. In het afgelopen jaar heeft het bestuur enkele malen gericht en naar grote tevredenheid gebruik gemaakt van hun veelzijdige expertise en contacten.

De Raad van Advies vergaderde in 2025 twee maal met het bestuur.

3. BEDRIJFSVOERING

3.1. Exploitatie

Met ingang van 1 januari 2025 is de toegangsprijs verhoogd naar € 8,00. Oorzaken hiervoor zijn de dekking voor de hoge kosten voor de bouw van de nieuwe depotruimte, alsmede de sterke verhoging van zowel de huur als de energieprijzen.

Het boekjaar 2025 is afgesloten met een batig saldo van € 9.874,98 waarbij aangetekend dient te worden dat wij een voorziening hebben opgenomen ten behoeve van beveiliging met een balansbedrag van € 7.500,--. De effectenportefeuille die in 2022 nog een ruim verlies liet zien, maar vanaf 2023 steeds een winst opleverde, gaf in 2025 een koerswinst van € 5.308,22.

3.2. Afsluiting project Depotruimte

In 2025 zijn veel objecten als gevolg van invoering van Memorix opnieuw gefotografeerd en van een gewijzigde standplaats voorzien. Als gevolg van veel andere werkzaamheden is de volledige herinrichting nog niet voltooid en zal in 2026 worden voortgezet.

3.3. Subsidie

Voor onze thematentoonstelling in 2026 over de werken van edelsmid WHI Thijssen, hebben wij subsidie ontvangen van de Provincie Gelderland en tevens enkele sponsorbedragen van diverse fondsen.

3.4. Verzekeringen

Vanaf 2012 zijn alleen de in bruikleen genomen voorwerpen verzekerd. Voor alle vrijwilligers is een basisverzekering met uitgebreide dekking van de gemeente Bronckhorst van kracht. Voorts is naast een uitgebreide gevaren- en risicoverzekering een verzekering voor bedrijfs- en bestuursaansprakelijkheid afgesloten, alsmede een verzekering uit hoofde van door vrijwilligers met hun auto voor het museum gemaakte ritten.

In het afgelopen jaar zijn alle risico's opnieuw beoordeeld en aangepast. Het bestuur heeft beslist om alle verzekeringen onder te brengen bij de Onderlinge verzekeringsmaatschappij Donatus. Dit heeft geleid tot een behoorlijke kostenbesparing.

3.5. Automatisering

In 2025 heeft het museum twee nieuwe laptops gekocht, waarvan er één gebruikt wordt voor de roosters en planning en de andere laptop is ter vervanging van de huidige laptop van het secretariaat. Het collectiebeheerprogramma Memorix is volledig geïmplementeerd.

3.6. Veiligheid

In 2025 heeft een nieuwe risico-inventarisatie en evaluatie (RIE) plaatsgevonden die in het bestuur is besproken en een vervolg heeft gekregen met de bespreking van de resultaten met de eigenaar van de kerk: Gelderse Kerken. Dit alles is mede gebaseerd op een vernieuwd rapport dat door ons is opgesteld in samenwerking met Voskamp Beveiliging, de gemeente Bronckhorst en GK. De eerste fase van aanpassing en verbetering van de elektronische beveiliging heeft in november 2025 plaatsgevonden, de tweede fase is gepland in januari 2026.

4. BEHEER VAN DE ANTONIUS VAN PADUAKERK

4.1. Relatie tot de GK

De Antonius van Paduakerk is op 31 december 2009 door het Parochiebestuur van de Christus Koning/H. Antonius van Paduaparochie in eigendom overgedragen aan de Stichting Oude Gelderse Kerken(GK), die daarmee verantwoordelijk is voor groot onderhoud en restauratie.

Sindsdien huurt de Stichting VKK het kerkgebouw van GK. De huur wordt vanaf 2015 jaarlijks geïndexeerd aan het gestegen prijspeil(CPI-index). De VKK neemt daarnaast het dagelijks onderhoud, het tuinonderhoud, de kosten van water en energie en de gebruikerslasten voor haar rekening. Het bestuur van de VKK fungeert tevens als plaatselijke commissie (PC) van GK.

Uit dien hoofde is er regelmatig en waar nodig tussentijds overleg over alle daarvoor in aanmerking komende zaken. Ook faciliteert de VKK GK bij externe vertegenwoordigingen en het ter beschikking stellen van een vergaderlocatie. In 2025 is het overleg gestart over de uitkomsten van de door het bestuur opgestelde risico-inventarisatie. Belangrijke aandachtspunten zijn daarbij de brandpreventie, de beveiliging van gebouw en collectie en de relatie met het Traumacentrum.

4.2. Stand van zaken voormalig klooster, pastorie en buitenomgeving

Het voormalige Klooster van Kranenburg, is aan het einde van 2018 na een ingrijpende verbouwing door de nieuwe exploitant in gebruik genomen als behandelcentrum voor mensen met PTSS. De bewoners van de voormalige Cuyperspastorie hebben het gebouw per 1 april 2021 verkocht en overgedragen aan een investeerder die het gebouw heeft ingezet voor dagbehandelingen van het Traumacentrum. Sindsdien vindt er een intensief (voet)verkeer plaats tussen hun beide gebouwen over het bij het museum in gebruik zijnde terrein, zowel aan de voor- als achterzijde. Afspraken over dit gebruik zullen op korte termijn met alle partijen schriftelijk worden vastgelegd onder supervisie van de grondeigenaar – GK.

4.3. Kerkorgel

Het orgel in de kerk heeft ook een monumentale status en is bijzonder omdat de basis van dit orgel ouder is dan de kerk zelf en heeft dienst gedaan in de voormalige waterstaatskerk. Het is daarna ingebouwd op het doksaal en in 1911 vergroot door de fa. Winkels uit Boxmeer en in 1964 nogmaals aangepast door de orgelbouwer Vermeulen. In 2021 hebben 2 voormalige orgelbouwers en 1 adviseur het orgel goed onderhanden genomen en hebben enkele museumvrijwilligers schoonmaak- en betimmeringswerkzaamheden uitgevoerd. Het resultaat is dat het orgel sinds 2022 weer goed bespeelbaar is en regelmatig door enkele ervaren organisten wordt bespeeld. In 2024 zijn enkele onderdelen van het orgel opnieuw schoongemaakt en gestemd.

In het najaar van 2025 hebben 2 orgelvrijwilligers weer een inspectie uitgevoerd en enkele orgelpijpen ter restauratie meegenomen. De verwachting is dat het orgel in het voorjaar van 2026 weer bespeeld kan worden.

5. HEILIGENBEELDENMUSEUM

5.1. Collectie

Eind 2024 is de museumcollectie vanuit Adlib ondergebracht in het systeem Memorix, dat ondersteund wordt door Erfgoed Gelderland en door veel kleinere musea in Gelderland naar tevredenheid gebruikt. Zes vrijwilligers volgden hiervoor een cursus. De migratie verliep zonder grote problemen, maar onvolledige, dubbele en foutieve invoer vanuit de beginfase van het museum kwam wel duidelijk naar voren. Ook de opzet van de fotografie en het verwerken van nieuwe standplaatsen leidden tot veel aanpassingen en vergden veel tijd en energie. Tot overmaat van ramp berichtte Erfgoed Gelderland dat Memorix al in 2026 moet worden vervangen door een vergelijkbaar systeem Kleksi, dat – in tegenstelling tot Memorix – wel voldoet aan nationale digitale standaards. Dit betekent dat eind 2026 weer een nieuwe overzetslag moet worden gemaakt, maar met naar verwachting minder tijdrovende instellingen en aanpassingen. Een bijkomend voordeel is wel dat de kosten van het systeem nagenoeg gelijk blijven.

In de Memorix-registratie waren per 31 december 2025 3367 objecten met foto geregistreerd, waarvan 107 in langdurige bruikleen. Tot de kerncollectie behoren 2241 heiligenbeelden, een groot aantal kerstgroepen en 17 (oudere) iconen. De in 2024 geschonken collectie van 121 iconen van Hennie Oude Middendorp zal in 2026 nog een kleine uitbreiding ondergaan, waarna de iconen, gekoppeld aan een actuele foto, ook in de Memorix-registratie worden opgenomen.

In 2025 zijn alle boeken over o.a. levens van heiligen in een thesaurus opgenomen en ondergebracht in het documentatiecentrum. Per 31 december 2025 bedroeg het aantal titel: 647 boeken. Bovendien zijn 18 film- en videobestanden beschikbaar waarin sinds de oprichting van het museum aspecten van het kerkgebouw en de diverse tentoonstellingen zijn vastgelegd.

Bijzondere verwervingen/schenken in 2025 waren: een eikenhouten familiekast van de architect Frank Mol (geschonken door zijn kinderen), een eikenhouten kersttriptiek van de kunstenaar G.Jansen(geschonken door het museum Catharijneconvent), 2 grote houten beelden(geschonken door de Stichting Behoud van 't Oud uit Wierden), enkele oude houten beelden en Russische iconen, 25 oude schoolplaten en diverse beelden, kerstgroepen, boeken en andere religieuze objecten van diverse particulieren.

Langdurige uitleen van een aantal objecten uit de collectie van wijlen H.Ensink vond plaats aan de R.K. Geloofsgemeenschap H. Plechelmus te Deurningen. Verdere langdurige bruikleen vond plaats aan het museum voor Volkenkunde in Leiden. Kortdurende bruikleen vond plaats aan de geloofsgemeenschappen van Groenlo, Keijenborg, Vierakker en Zutphen, de Vincentiusparochie in Volendam, de Stichting Woud der Verwachting en het Museum Vollenhove.

Ook werd in november/december een tijdelijke tentoonstelling met heiligenbeelden en kerstgroepen ingericht in de muziekschool van Cultuurbedrijf Amphion in Doetinchem.

Ten behoeve van de eigen tentoonstellingen werden 18 iconen in tijdelijke bruikleen ontvangen van em. priester Jan de Waal en een groot aantal Nederlandse kerstgroepen van Bert Hilhorst.

In 2025 is veel voorbereidend werk verzet ten behoeve van de voorbereiding van de thematentoonstelling over het erfgoed van W.J.I. Thijssen in 2026. De hoeveelheid te restaureren objecten blijft op een hoog niveau. Zowel uit de bestaande collectie vindt achterstallig onderhoud plaats, terwijl ook recente verwervingen niet altijd zonder schade binnenkomen. In 2025 is het aantal restaurateurs met 2 deskundige schilders/reparateurs uitgebreid, zodat nu 3 restaurateurs beschikbaar zijn en daarmee in 2026 de opgelopen achterstand kan worden ingelopen.

Onderzoek en documentatiecentrum

Zoals reeds eerder aangegeven staat een documentatiecentrum met 647 boeken en 18 film- en videoproducties voor raadpleging beschikbaar. Tot nu toe is hiervan alleen door eigen vrijwilligers gebruik gemaakt. Na de schenking van een houten kersttriptiek door het museum Catharijneconvent is in samenwerking met W. Knoops uit Rotterdam een aanvullend onderzoek ingesteld naar dit en 2 soortgelijke objecten van de kunstenaar G. Jansen in Rotterdam en Leiden en in een publicatie vastgelegd. In toenemende mate wenden particulieren zich met vragen over de herkomst en waarde van heiligenbeelden en andere religieuze objecten zich tot het museum. In enkele gevallen is dankbaar gebruik gemaakt van de expertise die bij enkele leden van de Raad van Advies aanwezig is. Regelmatig is deelgenomen aan allerlei onderzoeken van universiteiten, de Museumvereniging, het Centraal Bureau voor de Statistiek, Erfgoed Gelderland en het Achterhoeks Bureau voor Toerisme.

5.2. Thematentoonstelling 2025

De wisselende tentoonstelling dit jaar werd hoofdzakelijk ingericht met iconen van Hennie Oude Middendorp. Deze 'vriend' van het museum had al eerder een tentoonstelling georganiseerd in ons museum en heeft in 2024 op zijn sterfbed afgesproken dat nog één keer zijn werken tentoongesteld mochten worden en na afloop de gehele collectie aan ons museum zou worden geschonken. Door het overlijden van Hennie, eind 2024, kon hij jammer genoeg niet getuige zijn van de prachtig tentoongestelde Iconen, maar zijn kinderen, familie en vrienden waren allen zeer verheugd dat dit kostbare bezit van hun vader en vriend op deze manier bewaard zou blijven.

Bijzonderheid was de Iconostase, een Iconenwand speciaal opgericht voor deze expositie.

5.3. Kerstgroepententoonstelling

Thema dit jaar was kerstgroepen uit Nederland en werd bijna geheel ingevuld door Bert Hilhorst uit Amsterdam.

Groot was het contrast tussen de ingetogenheid van de iconen en het uitbundige van de kerstexpositie. Opvallend was de kerstgroep onder ons grote Mariabeeld die vanuit de gehavende wereld een aangrijpende boodschap van vrede bracht.

5.4. Educatie

Het bestuur heeft een aantal maatregelen getroffen om de interesse van jongeren voor het museum te vergroten. Allereerst is besloten om jongeren tot en met 12 jaar gratis toegang tot het museum te geven. Tijdens elke thematentoonstelling wordt er voor de jeugd een opdracht ontwikkeld waarmee de kinderen tijdens hun bezoek aan de slag kunnen.

Daarnaast is er een jeugdeducatie project ontwikkeld in samenwerking met de gemeente Bronckhorst, Erfgoed Gelderland en het FCP. Deze projecten staan ook op de website Reizen in de Tijd van Erfgoed Gelderland. Helaas is er vanuit de scholen nog weinig belangstelling voor dit project. Vanuit Amphion Cultuurbedrijf zal er bemiddeld worden in erfgoededucatie en de musea. Tijdens de kerstgroepententoonstelling nodigt de werkgroep jeugdeducatie scholen in de regio uit om de tentoonstelling te komen bezoeken. Hier wordt door scholen dankbaar gebruik van gemaakt. We hebben daarbij 183 leerlingen in ons museum mogen verwelkomen.

Daarnaast is er vanuit de gemeente Bronckhorst in april 2025 een buitenschoolse activiteit georganiseerd met kunstenaar Rowena Peters.

5.5. Bezoekersaantallen

Het museum noteerde in 2025 de volgende aantallen bezoekers (ter vergelijking de aantallen in 2024, 2023, 2022, 2021, 2020 en 2019):

	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Totaal aantal bezoekers:	6937	7810	6616	5735	3815	2743	7344
Groepsbezoek:	254	263	210	105	0	25	304
Betalende bezoekers:	6201	6656	5595	4620	3366	2430	6440
waarvan Museumkaart:	3952	4205	3346	2631	1882	1492	3684
Kinderen t/m 12 jaar:	335	412	224	358	113	28	192
Niet betalende bezoekers:	391	842	797	757	336	260	692

Waar tot nu toe altijd de bezoekersaantallen een optelsom waren van 2 tentoonstellingen (de reguliere en de kerstgroepententoonstelling, waarbij de laatste ook één week van het volgende jaar besloeg) is dit na 2022 veranderd in de bezoekersaantallen tussen 1 januari en 31 december van het jaar.

Hierdoor worden de bezoekerscijfers van de eerste week van januari 2025 niet meer meegerekend met de afgelopen tentoonstelling maar met die van het gehele jaar 2025. Daarmee lopen de bezoekerscijfers bovendien synchroon met de museumkaartcijfers en de financiële administratie.

5.6. Tentoonstellingen in de komende jaren

Besloten is om in het jaar 2026 de werken en objecten van edelsmid WHI Thijssen (1875-1950) tentoon te stellen. In 2027 is het 200^e geboortjaar van architect Pierre Cuypers en vandaar dat de thematentoonstelling in dat jaar ook met deze persoon verbonden zal worden.

6. MEDIA EN PUBLIC RELATIONS

Het Communicatie-, Marketing- en P.R.- beleid is sinds 2012 in een beleidsnotitie vastgelegd. Via de Commissie P.R. en Marketing, in 2025 bestaande uit Jan Willem de Gruijter, Mary Mombarg en bestuurslid Bart Overbeek, worden de reguliere contacten met betrekking tot de aangekondigde tentoonstellingen, (o.a. 2x verzorgen van flyers en posters in de regio), verzorgen van foto's, bijwerken website, facebook etc., onderhouden. Het drukwerk wordt verzorgd door Print Copy Service te Zutphen. Dit tot volle tevredenheid en voor een gunstiger prijs!

Het jaar 2025 heeft weer voor veel media aandacht gezorgd, wat ons uiteraard zeer tot tevredenheid stemt.

6.1. Activiteiten

In 2025 hebben we de torenbezichtiging, tijdens de opening van het museum, uitgebreid tot iedere laatste zaterdag van de maand, waar vele bezoekers gebruik van maken.

Dinsdag 1 april ging de thematentoonstelling gewijd aan Iconen van start, met werken van Hennie Oude Middendorp.

Vrijdag 13 juni, in de kantine van sv Ratti, ontmoeting gehad met de nieuwe burgemeester Patrick van Domburg.

In het weekend van 13 en 14 september was het open monumentendag, met als thema "Erfgoed en Architectuur. Op zaterdag was weer de traditionele verkoopdag, ook zondag 14 september hebben nog als verkoopdag aangehouden. Beide dagen waren goed bezocht en we hebben weer veel devotionalia en beelden verkocht die niet in de collectie konden worden opgenomen.

Zaterdag 27 september was er de eerste Gelderse dag onder het motto Gelders Kijkje bij. We werden bezocht door 53 unieke bezoekers ze ontvingen allemaal en kopje koffie met iets lekkers. De bezoekers gaven te kennen dat hun bezoek hun verwachtingen had overtroffen, zeker voor herhaling vatbaar.

Zaterdag 8 november was er een lezing van de Gelderse kerken met Herman Wesselink, over (met name de neogotische) architectuur van de kerken in Nederland in de laatste 150 jaar.

Zaterdag 6 december was de opening van de Kerstgroepententoonstelling, met dit jaar Nederlandse groepen bijeen gebracht door Bert Hilhorst, koster te Amsterdam. Het is een bijzondere en goed bezochte kersttentoonstelling geworden, al liet begin januari het weer ons in de steek. Het aantal bezoekers was hierdoor lager dan voorgaande jaren.

Zaterdag 13 december op de kerstmarkt in Vorden meegedaan met een kraampje in de dorpskerk en deze was bemand door enkele vrijwilligers.

Zondag 14 december was dit jaar weer de Kerstmarkt van Kranenburgs Belang. Ook wij waren deelnemer, het was een leuk gezellig gebeuren.

6.2. Nieuwsbrieven

In 2025 hebben al onze donateurs, vrijwilligers en relaties wederom 2 nieuwsbrieven in full colour ontvangen. In de Nieuwsbrief Voorjaar 2025 nr. 54, is er o.a. aandacht geschonken aan de opening van onze thematentoonstelling over de Iconen. We hebben als vaste openingsdatum van de thematentoonstellingen gekozen voor 1 april en de sluitingsdatum 31 oktober. In voorkomende gevallen kan hiervan worden afgeweken.

In deze tentoonstelling is bijzonder aandacht voor het werk van Hennie Oude Middendorp, iconenschilder naar oude Russische tradities. Zijn talent en toewijding hebben geresulteerd in een omvangrijk oeuvre van meer dan 100 afbeeldingen. Deze zijn geschilderd op houten panelen en in diverse uitvoeringen, groottes, drieluiken, vijfliuken etc. te zien. Voorzitter Marc van der Linden memoreert er in zijn voorwoord aan de zo belangrijke functie van PR binnen ons museumgebeuren, het blijft van onschatbare waarde. Verder is er aandacht voor de Open monumentendagen, Allerheiligenuitje, Mediatour en Torenbezoeking.

De Nieuwsbrief Najaar 2025, nr. 55 stond in het teken van de naderende Kerstgroepententoonstelling. Dit jaar met Nederlandse groepen uit de collectie van de Amsterdamse koster Bert Hilhorst en een selectie van groepen uit de eigen museumcollectie. Tevens wordt melding gemaakt van de start van de Geo-tour. Ook is er aandacht voor de naderende Kerstfair en een interview met onze restaurateur Klaas Kaptein.

De Nieuwsbrieven, per uitgave 500 exemplaren, worden altijd heel positief ontvangen, de vrijwilligers en donateurs ontvangen een exemplaar, tevens wordt het onze website geplaatst en voor zover nog beschikbaar, uitgereikt aan de bezoekers van het museum.

6.3. Website en Social Media

Het bedrijf vir2biz is verantwoordelijk voor het technisch beheer van de website en heeft tevens in 2025 het project Mediatour ondersteund. Vir2biz verzorgde nog wel het plaatsen van jaarverslagen en financiële gegevens voor

de actuele site. Mary Mombarg beheert de site en doet de plaatsingen op facebook en Instagram.

Bezoekersaantallen website

Er zijn 11.000 bezoekers die gemiddeld 1 minuut en 18 seconde onze site bezoeken (gemiddelde is 30 sec.) met een overduidelijke piek in December. 5500 bezoekers komen via zoekmachines als Google. 4200 bezoekers tikken direct de domeinnaam in. 600 bezoekers komen via links van derden. Er zijn 40.645 pagina weergaves en 108.750 clicks! De homepage wordt met 35% als beste bezocht.

De conclusie is om vooral vaker en kleinere berichten te plaatsen, waardoor meer mensen aan onze pagina binden en vooral vaste te houden.

6.4. Mediacontacten

Om een en ander wereldkundig te maken zijn er nog vele activiteiten ontplooid: We werkten in 2025 met een media-verzendbestand van ruim 100 adressen verspreid over het gehele land.

Een greep uit de vele aandacht is bv plaatsen van nieuws op o.a. site's van Achterhoekagenda, VVV Bronckhorst, Nieuwsbrief Catharijneconvent, Eropuit in Eigen land, Senior vakantieplan, Vrienden van de Kerstgroep, uitzendingen via Radio Ideaal etc.

Ook in de schrijvende pers was er veel aandacht. Persberichten in Venster periodiekorgaan van de SOGK waaronder een interview van Cecil Bremer met Bart en Mark over de Kerst, Op Tocht maandblad aartsbisdom, de Achterhoekse Courant, Achterhoek in Kerst, etc. De reguliere regionale dag-, nieuws- en weekbladen hebben ook veelvuldig aandacht aan ons museum besteed.

Advertenties zijn in 2025 geplaatst in: Achterhoekvakantiekrant Recreatiekrant Overijssel en Gelderland, Kunst- en cultuurkrant Twente, advertorial in Kunst- en museumkrant Oost-Nederland, Achterhoeknieuws advertentie Verkoopdag en Kerstgroepententoonstelling. Katholiek Nieuwsblad en Kerst in de Achterhoek advertentie Kerstgroepen tentoonstelling, Advertorial in Musea in de Achterhoek en brochure VORDEN kastelendorp en Margriet Wintergids, STAAL blad van Museum Staal.

6.5. Mediatour

Het project mediatour is in december 2025 administratief en financieel afgerond en de eindrapportage is naar het Cultuurfonds verzonden. Tot nu toe zijn 11 QR-codes van grotere museale objecten aangemaakt. Hierop kwamen van bezoekers positieve reacties. In 2026 zullen nog enkele nieuwe QR-codes worden aangemaakt en in de tentoonstelling worden gebruikt.

6.6. Toerisme

In samenwerking met de Stichting Achterhoek Toerisme trekken 32 Achterhoekse musea, waaronder het Heiligenbeeldenmuseum, gezamenlijk op. Het gemeenschappelijke doel is om bezoekers naar de musea in de Achterhoek te trekken. In Nederland, Duitsland en België wordt via radio, t.v., kranten, beurzen en overige media aandacht hiervoor gevraagd. Sinds 2017 hebben we ons aangesloten als basispartner, waardoor we worden meegenomen in de landelijke en internationale promotie van de Achterhoek. Om de juiste doelgroep bezoekers te bereiken legt de Stichting Achterhoek Toerisme de focus op twee specifieke thema's Erfgoed en Kunst. Het Heiligenbeeldenmuseum gaat voor Erfgoed, hier wordt extra aandacht geschonken aan historie en erfgoed. De samenwerking resulteert o.a. in het uitzetten van fiets- en wandelroutes langs of nabij ons museum. Eind 2023 zijn er plannen bekend gemaakt voor het realiseren van een Gelders Museum in Zutphen, het Heiligenbeeldenmuseum kan hier ook in participeren. Tot nu toe, eind 2025, is hierover nog geen uitsluitel gegeven.

7. SAMENWERKING

7.1. Stichting Gelderse Kerken (GK)

De samenwerking met de GK is goed. De contacten en de uitwerking van het plan voor een nieuwe depotruimte zijn elders in dit verslag al aan de orde gekomen. GK heeft daarvoor een lening onder gunstige voorwaarden verstrekt die de komende jaren wordt afgelost.

Verdere samenwerking kreeg gestalte bij het plannen van periodiek onderhoud aan en in de kerk, bij het in bruikleen geven van beelden van de collectie in sommige kerken van GK, zoals de Petrus- en Pauluskerk in Hoog-Keppel. Een verdere uitbreiding naar andere kerken die bij GK in eigendom zijn wordt onderzocht. Ook was er samenwerking bij de uitvoering van de jubileumactiviteiten van GK, de realisatie van het jeugdeducatieproject, bij de openstelling tijdens de Monumentendagen en het promoten van de GK bij bezoekers en relaties.

7.2. Erfgoed Gelderland

Het bestuur volgt de agenda's en besluitvorming van de Coöperatie Erfgoed Gelderland. Van de expertise van Erfgoed Gelderland is gebruik gemaakt bij de opzet van het project Mediatour, het collectiebeheer en de ondersteuning bij de invoering van Memorix Maior, Van de diensten van Erfgoed Gelderland is gebruik gemaakt bij overleg over samenwerking tussen Achterhoekse musea en de musea in Bronckhorst, bij de ontwikkeling van het jeugdeducatieproject, bij de ontwikkeling van een QR-code en bij het aanbod voor cursussen voor bestuursleden en vrijwilligers.

Twee vrijwilligers volgden een cursus behoud en beheer en zes vrijwilligers een basiscursus Memorix Maior. Het Heiligenbeeldenmuseum presenteert zich via

de provinciale website www.mijngelderland.nl op het gebied van cultuurhistorie en gaat vanaf 2026 deelnemen aan de site Collectie Gelderland.

7.3. Musea

Het Heiligenbeeldenmuseum is sinds 2008 een erkend en geregistreerd museum dat is ingeschreven in het Nationale Museumregister en tevens lid van de Nederlandse Museumvereniging. Door uitbreiding in openingsdagen - na overleg met de vrijwilligers - maakt het Heiligenbeeldenmuseum vanaf april 2018 gebruik van de faciliteiten van de Museumkaart. Het over en weer gebruik maken van het intermuseaal bruikleenverkeer neemt toe en is elders in dit verslag benoemd. Ieder jaar wordt een uitgebreide enquête/jaaroverzicht ingevuld (Museana) die tevens wordt doorgeleid naar het CBS (Centraal Bureau voor de Statistiek).

De periodieke audit van het Museumregister heeft in juli 2017 plaatsgevonden. In januari 2018 is bericht ontvangen dat de registratie en erkenning op grond van de bevindingen worden gecontinueerd. Het Heiligenbeeldenmuseum is vooralsnog niet ingeloot voor de volgende audit.

Met het museum Smedekinck in Zelhem is sinds de (corona-) jaren gezamenlijk opgetrokken om de positie van de musea in de gemeente Bronckhorst beter voor het voetlicht te brengen en in aanmerking te brengen voor meer gerichte en stabiele ondersteuning. Dit traject is succesvol verlopen en in Mei 2025 is de Cultuurvisie 'Vonk' vastgesteld door de gemeenteraad met daarin een apart hoofdstuk over ons museum:

De gemeente Bronckhorst heeft twee erkende musea: Museum Smedekinck en Heiligenbeeldenmuseum. Beide moeten voldoen aan de eisen van een erkend museum en worden volledig door vrijwilligers beheerd. Zij ervaren knelpunten op het vlak van vrijwilligers/vergrijzing, locatiemanagement en financiën. Museum Smedekinck laat zien hoe mensen vroeger leefden en werkten in de Achterhoek. Je ziet oude ambachten, kleding, meubels en verhalen van vroeger. Het museum is gevestigd in een oude boerderij en organiseert ook tentoonstellingen en themadagen. Zo blijft de geschiedenis van de streek levend.

Het Heiligenbeeldenmuseum, gevestigd in een oude kerk, toont religieuze kunst en beelden. Het vertelt over geloof, tradities en hoe mensen daar vroeger mee omgingen. Dit is belangrijk om onze cultuur en identiteit te begrijpen. Beide musea zijn plekken waar mensen elkaar ontmoeten. Er werken veel vrijwilligers, vaak ouderen, die hun kennis en verhalen delen. Ook organiseren de musea activiteiten voor jong en oud. Denk aan rondleidingen, workshops en schoolbezoeken. Zo leren kinderen over hun eigen omgeving en geschiedenis. En ouderen blijven actief en betrokken bij de samenleving. Wij gaan deze musea structureel ondersteunen door hen de mogelijkheid te bieden om gebruik te maken van het ondersteuningsprogramma, met mogelijkheden voor kennisontwikkeling, visieontwikkeling, fondsenwerving. Voor ondersteuning bij de knelpunten en nieuwe activiteiten kan de cultuurverbinder een rol spelen.

7.4. R.K. Instellingen/parochies

In het algemeen wordt de informatie over de tentoonstellingen in allerlei kerkelijke bladen van bisdom en parochies goed opgenomen. De parochie HH.12 Apostelen neemt de tentoonstellingen uitgebreid op in het blad "Onderweg" en in een speciale kerstfolder.

Op verzoek van parochies/geloofsgemeenschappen worden regelmatig objecten uit de museumcollectie tijdelijk in bruikleen gegeven, zoals aan het Eucharistisch Centrum in de St. Jan de Doperkerk in Zutphen, de kerken van Vierakker, Keijenborg en Groenlo en worden soms objecten ontvangen die in de collectie kunnen worden opgenomen dan wel tijdelijk in bruikleen genomen. In 2025 is er een fraaie samenwerking ontstaat met het museum in de Calixuskerk in Groenlo.

7.5. Kranenburgs Belang

Er zijn goede contacten met Kranenburgs Belang. De al eerder uitgezette "Cuyperswandeling" mag zich in een behoorlijke belangstelling verheugen. Sinds 2011 zijn de tentoonstellingen van het Heiligenbeeldenmuseum op de activiteitenborden bij de toegangen tot het dorp vermeld.

De in december door Kranenburgs Belang georganiseerde kerstfair op het terrein voor de kerk heeft dit jaar, in tegenstelling tot 2024, weer plaats gevonden. Ook werd buiten wederom de grote kerststal met een verlichte kerstboom geplaatst.

7.6. Gemeente Bronckhorst

Het museum wordt jaarlijks uitgenodigd op een informatiedag voor toeristische attracties en is betrokken bij het gemeentelijk programma voor vrijwilligers. Door een beleidswijziging m.b.t. financiële faciliteiten voor stichtingen en verenigingen in de gemeente wordt de betaalde OZB-belasting terugbetaald. Er is regelmatig contact met wethouders en ambtenaren die werkzaamheden verrichten en adviseren m.b.t. gebiedskwesties, ruimtelijke ordening, monumentenzorg en cultuur.

In april 2025 is er een nieuwe burgemeester aangesteld in de persoon van Patrick van Domburg. In de eerste maanden heeft hij alle kernen en gemeenschappen in Bronckhorst met een bezoek vereerd. De verenigingen en stichtingen in de Kranenburg hebben een gezamenlijke inloop en presentatie georganiseerd in de kantine van sv Ratti. Het Heiligenbeeldenmuseum werd vertegenwoordigd door voorzitter Marc van der Linden en hij kreeg de gelegenheid om het museum te introduceren voor burgemeester van Domburg.

7.7. Provincie Gelderland

Ook met het bestuur en ambtenaren van de Provincie Gelderland bestaat een goede samenwerking. Er is regelmatig met succes een beroep op de provincie gedaan in het kader van de subsidieregeling voor kleine musea. Voor de te

ontwikkelen tentoonstelling in 2026 voor werd een bijdrage van € 8.000 toegekend.

7.8. Klooster Kranenburg

Eind december 2018 is het Traumacentrum officieel in gebruik genomen en in het voorjaar van 2019 is de herinrichting van het voorterrein gerealiseerd. Hierdoor is het rondrijden niet langer mogelijk. Enkele klachten over o.a. rokende cliënten en bevoorrading zijn besproken en naar tevredenheid opgelost. Er is goede samenwerking geweest bij het permanent openstellen van de nooduitgang bij museumbezoek in coronatijd en aanpassen van de verwijsborden voor fietsers en automobilisten naar het museumterrein. Inmiddels is de voormalige pastorie, gelegen aan de andere zijde van de kerk, ook door het Traumacentrum in gebruik genomen voor dagbehandelingen. Met de GK wordt het verkeersgebruik over onze percelen binnenkort schriftelijk vastgelegd.

7.9. Stichting Achterhoek Toerisme

In samenwerking met dit bureau trekken 31 musea in de Achterhoek gezamenlijk op om meer bezoekers te trekken, ook uit Duitsland en België. Sinds 2017 is het Heiligenbeeldenmuseum basispartner. Vanuit het bestuur is deelgenomen aan een discussiedag Vitaal en gezond museum, waarvan de conclusies worden betrokken bij de toekomstvisie.

7.10. VVV Vorden

Er is een goed contact met (de vrijwilligers) van de VVV in Vorden en de overige kantoren in de nabije omgeving. Zij worden tijdig voorzien van posters en folders van de te houden tentoonstellingen. Na een nieuwe start ondersteunt ons museum de inmiddels gelanceerde activiteiten van de nieuwe VVV Bronckhorst/Vorden.

7.11. Scholen

Ook in 2025 is het contact met de regionale scholen intensief geweest door Hedwig. Tevens hebben wij aangehaakt bij het initiatief van 'Amphion Doetinchem' waarbij door gezamenlijke Kunst- en cultuurinstellingen in de Achterhoek aandacht wordt besteed aan o.a. museale mogelijkheden voor diverse scholen. Tijdens de kerstgroepententoonstelling in december 2025 en januari 2026 hebben wij wederom diverse klassen en groepen van met name basisscholen mogen begroeten.

7.12. Overig

Goede contacten worden eveneens onderhouden met bestuur en leden van de Vereniging Vrienden van de Kerstgroep en het bestuur van de Stichting tot behoud van erfgoed rond kerst – Nederland.

In samenwerking met laatstgenoemde Stichting werd eerder het klankbeeld over Driekoningen geproduceerd en in 2019 de film over : “Hoe de kerststal in Nederland kwam”, waarmee tevens een belangrijke bijdrage wordt geleverd aan het vastleggen van een stukje immaterieel cultureel erfgoed. Leden van de vereniging Vrienden van de Kerstgroep exposeren ieder jaar weer hun mooiste kerstgroepen in ons museum. Ook voor het jaar 2025 en 2026 zijn hierover afspraken gemaakt.

8. BELEIDS- EN ACTIEPLAN 2023-2026

Sinds 2008 heeft VKK een beleids- en actieplan dat een periode van vier jaar beslaat, opgedeeld in vier jaarschijven. Sinds november 2014 is - na consultatie van de Raad van Advies - een beleidsplan voor de vierjarige beleidsperiode vastgesteld, dat ook op de website van het Heiligenbeeldenmuseum is gepubliceerd. Begin 2023 is het beleidsplan voor de nieuwe periode van 2023 – 2026 voorbereid en vastgesteld. De tussentijdse actualisatie heeft in 2025 plaats gevonden.

8.1. Actiepunten uit het jaarplan 2025

Het actieplan is op grond van recente ontwikkelingen geëvalueerd en verder uitgewerkt in een activiteitenmatrix die de beleidsperiode voor de komende twee jaar beslaat. De gerealiseerde restauratie en de daarop gevolgde investeringen, de risico-inventarisatie en veiligheidsanalyse, de invoering van de Museumkaart, de audit van het Museumregister Nederland en de bouw en herinrichting van de depotruimten hebben belangrijke impulsen gegeven aan de professionalisering en kwaliteit van het museum. Ook de activiteiten die de komende twee jaar worden ondernomen, dragen bij aan de verdere stap-voor-stap groei en realisatie van de ambities van het Heiligenbeeldenmuseum.

In 2026 zal worden begonnen met het ontwikkelen van het zesde beleidsplan voor de beleidscyclus 2027-2030.

8.2. Toekomstvisie

De nadruk in het jaar 2026 zal voornamelijk gaan liggen in de investeringen op het gebied van veiligheid. Zowel aan de buitenkant van de Kerk (waarbij GK haar verantwoordelijkheid dient te dragen) als aan de binnenzijde (museum) zullen er diverse oplossingen aangebracht worden om de vereiste veiligheids- en beveiligingsmaatregelen te nemen.

In samenwerking met Gelderse Kerken zal worden bezien hoe ook (aanpassing van) de buitenomgeving positief kan uitwerken op het museumbezoek. Hierbij kan worden gedacht aan het inrichten van een beeldentuin en het verbreden van de maatschappelijke functie.

Inmiddels zijn voor de periode 2025-2027 de thema's voor de tentoonstellingen vastgesteld en is er ruim tijd om ons op een aantal daarmee gepaard gaande uitdagingen voor te bereiden.

De verdergaande samenwerking met soortgelijke musea met het aandachtsveld religieus erfgoed is nagenoeg tot stilstand gekomen, maar zal wederom onder de aandacht worden gebracht om de professionalisering beter gestalte te geven en verantwoorde keuzes te maken m.b.t. de toekomstige collectie, depotbeheer en onderzoekstaken.

9. TENSLOTTE

Het bestuur bedankt alle vrijwilligers, donateurs en overige relaties wederom voor de steun die het in het afgelopen jaar heeft ervaren. Ook in 2026 zullen wij weer met veel energie, enthousiasme en inzet werken aan een verdere verbetering van onze prestaties en resultaten!

Vorden, 15 april 2026.

Bijlagen:

- Jaarrekening 2025